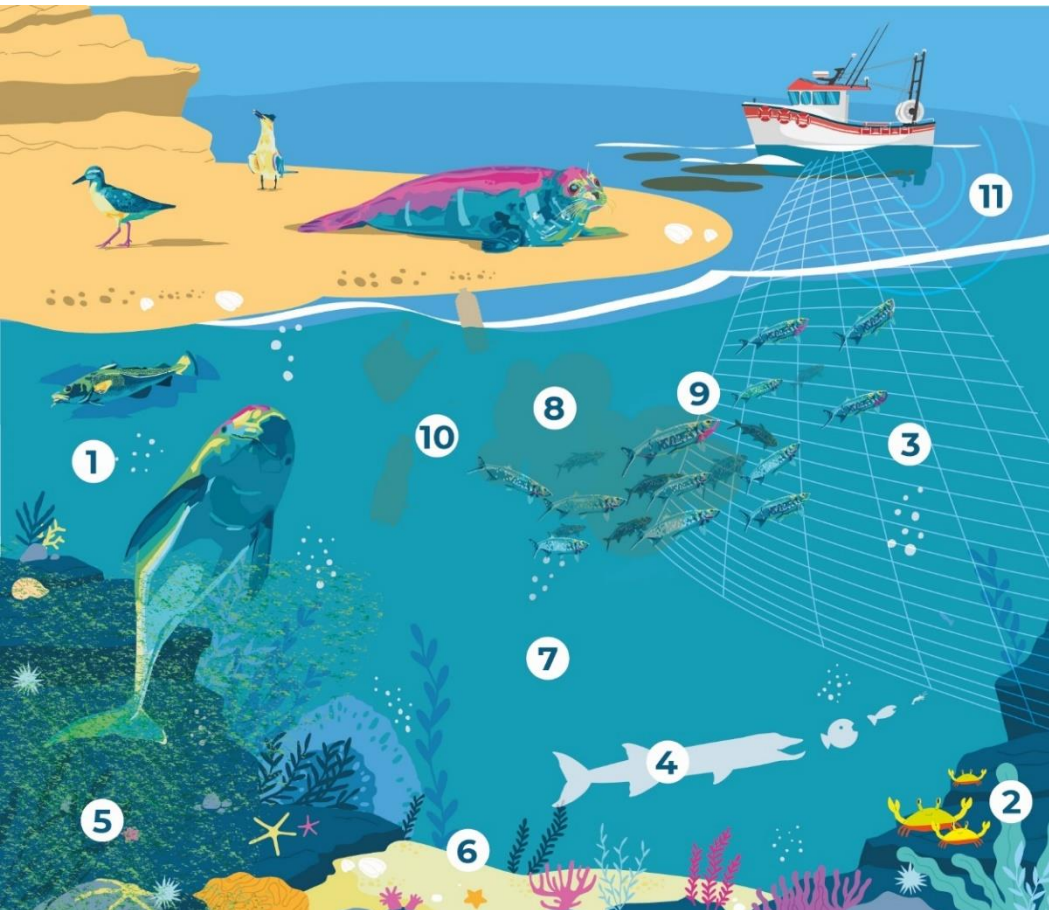

Założenia i cele Projektu

Harmonogram prac

Relacje z innymi dokumentami

Celem projektu jest opracowanie zestawu działań, w odniesieniu do każdej z **11** cech stanu i presji, które poprzez ich realizację przyczynią się do utrzymania lub przywrócenia dobrego stanu wód morskich polskiej strefy ekonomicznej, które stanowić będą program ochrony wód morskich w kolejnym cyklu planistycznym.

Bioróżnorodność (1)

Gatunki Obce (2)

Łańcuch troficzny (4)

Komercyjnie eksploatowane gatunki ryb i skorupiaków (3)

Eutrofizacja (C5)

Integralność dna morskiego (C6)

Warunki hydrograficzne (C7)

Substancje zanieczyszczające i efekty ich działania (C8)

Substancje zanieczyszczające w rybach i owocach morza (C9)

2/

Odpady w środowisku morskim (C10)

Hałas podwodny i inne źródła energii (C11)

Opracowanie aktualizacji programu ochrony wód morskich (aPOWM) wynika wprost z:

- ✓ Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiającą ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej, zwana w skrócie RDSM),
- ✓ Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dział III, Rozdział 7: Ochrona środowiska wód morskich).

Ponadto wyniki pracy będą służyły wypełnieniu zobowiązań, które Polska podjęła na forum Komisji Helsińskiej (HELCOM), m.in. dotyczących regionalnej koordynacji działań (zgodnie z zapisami RDSM), a także uwzględnienia transgranicznego charakteru programów działań.

Projekt programu ochrony wód morskich opracowują Wody Polskie w uzgodnieniu z następującymi organami:

- ✓ Ministrem Obrony Narodowej,
- ✓ ministrem właściwym do spraw gospodarki,
- ✓ ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej,
- ✓ ministrem właściwym do spraw rolnictwa,
- ✓ ministrem właściwym do spraw rybołówstwa,
- ✓ ministrem właściwym do spraw środowiska,
- ✓ ministrem właściwym do spraw wewnętrznych,
- ✓ ministrem właściwym do spraw zdrowia.

Koordinacja zarządzania w zakresie ochrony wód morskich między wskazanymi resortami, uwzględnia działania niezbędne do osiągnięcia lub utrzymania dobrego stanu środowiska wód morskich, w tym działania w zakresie sprawozdawczości.

Obecnie realizowany jest II cykl planistyczny wdrażania Dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej.

W ramach prac nad aPOWM uwzględnione zostały wyniki:

- ✓ aktualizacji wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich wraz z aktualizacją zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich (opracowane przez GIOŚ),
- ✓ aktualizacji zestawu celów środowiskowych dla wód morskich (opracowane przez PGW WP KZGW).
- ✓ aktualizacja programu monitoringu wód morskich (opracowane przez GIOŚ).

Opracowane wyniki projektu (projekt aPOWM po konsultacjach wraz z prognozą OOŚ) zostaną przekazane ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej, w celu uzyskania zgody Rady Ministrów na przedłożenie projektu dokumentu Komisji Europejskiej, zgodnie z art. 161 ust. 8 ustawy Prawo wodne.

Etapy Projektu

Etap I: Opracowanie metodyki i wykonanie analizy luk

Etap II: Przygotowanie projektu aPOWM wraz z projektem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

Etap III: Konsultacje społeczne projektu aPOWM oraz wsparcie merytoryczne podczas uzgodnień wraz z opracowaniem raportu dla KE

Harmonogram prac

19.10.2020 r.
ROZPOCZĘCIE

30.11.2020 r.
**ZAKOŃCZENIE
ETAPU I**

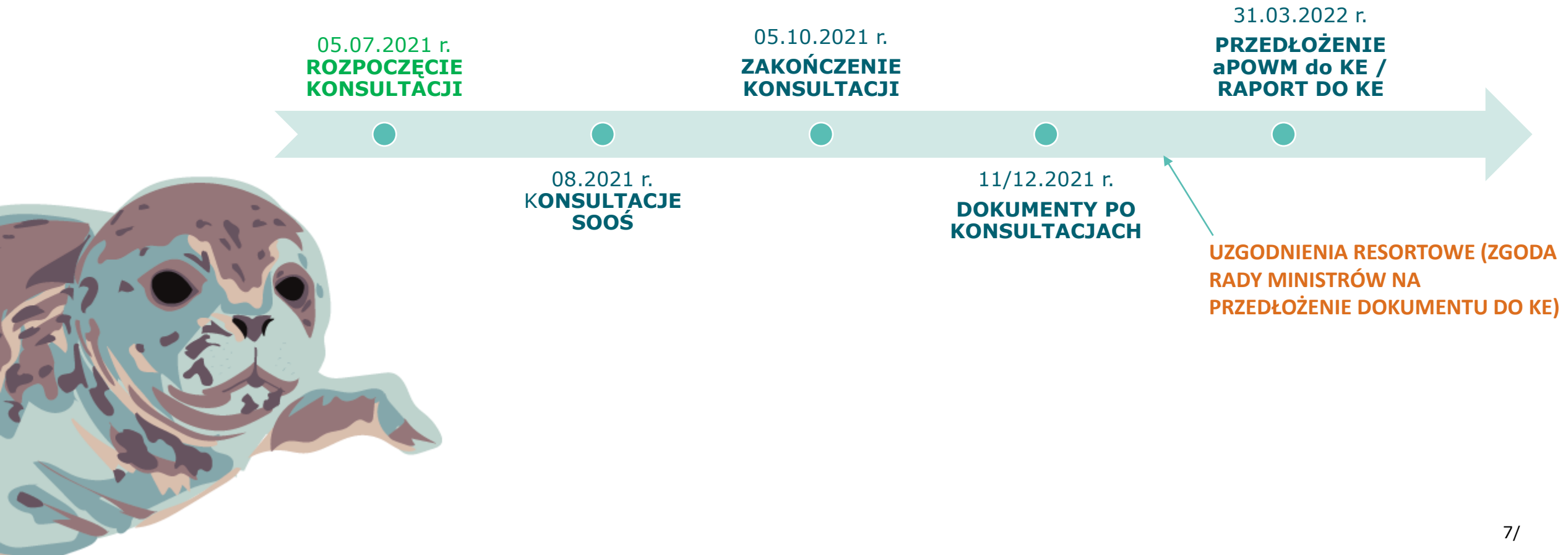
30.06.2021 r.
**ZAKOŃCZENIE
ETAPU II**

31.03.2022 r.
**ZAKOŃCZENIE
ETAPU III**

31.03.2024 r.
ASYSTA

KONSULTACJE SPOŁECZNE

Kluczowe zadania do realizacji w etapie III Projektu

Projekt programu ochrony wód morskich został opracowany z uwzględnieniem szeregu istniejących dokumentów i aktów prawnych, w tym m.in.:

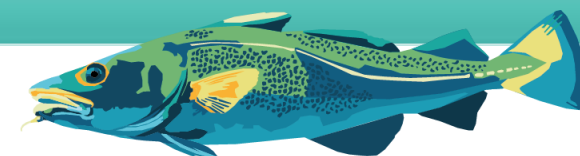
- ✓ dokumenty planistyczne wynikające z RDSM,
- ✓ dokumenty planistyczne wynikające z RDW, w tym projekty II aPGW,
- ✓ plan przeciwdziałania skutkom suszy,
- ✓ dokumenty programowe - istniejące programy, strategie, plany,
- ✓ obowiązujące akty prawne krajowe, unijne i międzynarodowe.

Przeprowadzona analiza pozwoliła wyłonić ze wskazanych dokumentów i aktów prawnych działania, przewidziane dla poprawy stanu morskich wód w ramach poszczególnych cech charakterystycznych. Podsumowanie tej analizy dostępne jest w załączniku 1 do projektu aPOWM.

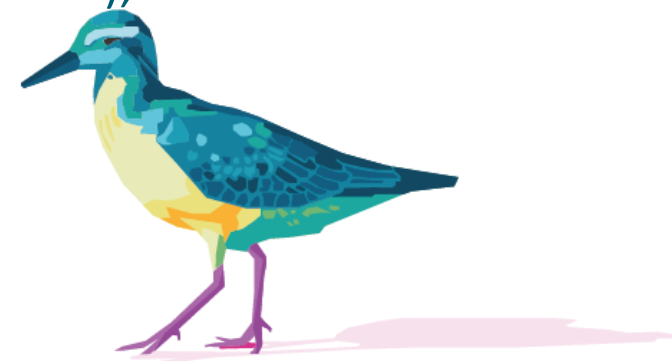

Podejście metodyczne do opracowania aPOWM

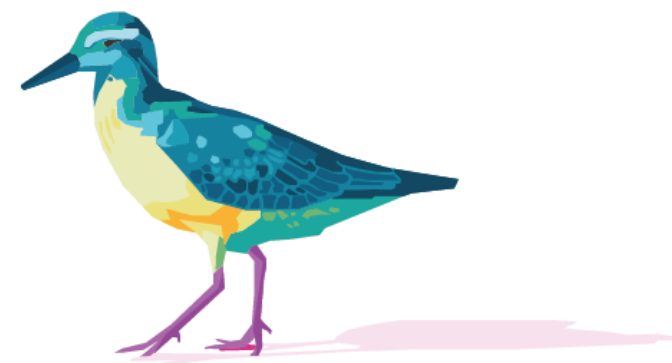
W ramach prac projektowych pozyskania i analizy wymagało wiele danych, m.in.:

- ✓ wyniki monitoringu GIOŚ,
- ✓ dane i informacje dla obszarów chronionych z RDOŚ, Parków Narodowych,
- ✓ dane dotyczące rybołówstwa z MRiRW, GRIM, IRŚ,
- ✓ dane dotyczące hałasu podwodnego i innych działań MON,
- ✓ warstwy wektorowe (MGMiŻŚ, UM, Urzędy Marszałkowskie, PGW WP),
- ✓ dane dotyczące zrealizowanych działań inwestycyjnych w ramach PROW (ARiMR),
- ✓ wyniki projektów związanych z wpływem na ochronę wód morskich,
- ✓ ankietyzacja oczyszczalni ścieków w obszarze Zalewu Wiślanego,
- ✓ dostępne prognozy OOŚ i raporty OOŚ dla dokumentów i inwestycji.

Metodyka opracowania aPOWM zakłada odniesienie do poszczególnych elementów wymaganych ustawą Prawo wodne:

- ✓ określenie działań podstawowych i doraźnych,
- ✓ wskazanie obszarów, dla których nie zostaną osiągnięte cele środowiskowe dla wód morskich,
- ✓ sieć obszarów objętych formami ochrony przyrody,
- ✓ analiza wpływu działań ochronnych na stan środowiska wód morskich,
- ✓ analiza kosztów i korzyści,
- ✓ analiza wpływu działań na wody poza obszarem wód morskich,
- ✓ koordynacja zarządzania,
- ✓ harmonogram działań,
- ✓ uwzględnienie zaleceń Komisji Europejskiej.

Analizę luk przeprowadzono na dwóch poziomach:

- analizę luk w działaniach, uniemożliwiających osiągnięcie celów środowiskowych,
- analizę luk w wiedzy dotyczącej stanu środowiska morskiego, uniemożliwiających prawidłowe planowanie i monitoring działań.

Istotne elementy prowadzonej analizy luk (w działaniach) – określenie ciągu przyczynowo-skutkowego:

- ✓ ustalenie, jaka presja lub presje powodują występowanie luki na poziomie wskaźnika oceny stanu środowiska,
- ✓ ustalenie mechanizmów oddziaływania presji na rozpatrywany wskaźnik,
- ✓ kwantyfikacja presji i kwantyfikacja zależności pomiędzy wielkością presji a wartością rozpatrywanego wskaźnika,
- ✓ ustalenie form działalności człowieka skutkujących zidentyfikowaną presją lub presjami,
- ✓ kwantyfikacja tych form działalności człowieka,
- ✓ kwantyfikacja zależności pomiędzy intensywnością zidentyfikowanych form działalności a wielkością presji,
- ✓ ustalenie technicznie wykonalnych działań ochronnych redukujących zależność pomiędzy działalnością człowieka a wielkością presji,
- ✓ kwantyfikacja redukującego efektu działań ochronnych, tj. ustalenie w jakim stopniu dane działanie ochronne, czy to poprzez modyfikację działalności człowieka, czy to przez jej ograniczenie, wpłynie na zmniejszenie presji, a w konsekwencji na poprawę stanu środowiska,
- ✓ ocena społeczno-gospodarczych kosztów wykonalnych technicznie działań, a w konsekwencji – kosztów likwidacji luki stwierdzonej na poziomie GES.

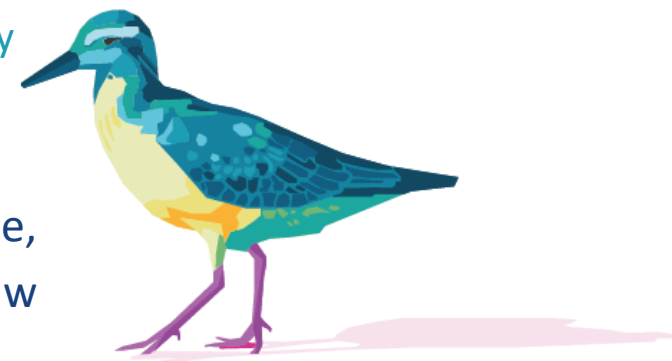
Analizę luk przeprowadzono na dwóch poziomach:

- analizę luk w działaniach, uniemożliwiających osiągnięcie celów środowiskowych,
- analizę luk w wiedzy dotyczącej stanu środowiska morskiego, uniemożliwiających prawidłowe planowanie i monitoring działań.

Luki w wiedzy obejmują między innymi takie zagadnienia jak:

- ✓ brak uzgodnionych na poziomie regionalnym wskaźników oceniających stan morświna,
- ✓ brak uzgodnionych wskaźników oceniających przyłów ssaków morskich,
- ✓ brak uzgodnionych wskaźników oceniających hałas impulsowy i ciągły,
- ✓ brak uzgodnionych na poziomie regionalnym wskaźników oceniających frekwencję odpadów na plażach oraz frekwencję mikroodpadów w wodach i osadach dennych,
- ✓ brak uzgodnionych progów wskaźnika MSTS (struktura wielkościowa i całkowite zasoby zooplanktonu) dla Basenu Bornholmskiego i Basenu Gotlandzkiego.

Analiza wielkości luk obejmuje rozpatrywanie wielkości luki w długiej perspektywie, umożliwiającej pełne uwidocznienie się efektów działań ochronnych, ale także w znacznie krótszej perspektywie trzeciego cyklu planistycznego RDSM.

Spis treści projektu aPOWM

- 1 Wprowadzenie
- 2 Podsumowanie aktualizacji wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich i analizy luk
- 3 Podsumowanie wdrożenia POWM w I cyklu planistycznym
- 4 Program działań z uwzględnieniem celów środowiskowych (w podziale na wszystkie Cechy)
- 5 Obszary zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych
- 6 Wyniki analizy kosztów – korzyści i priorytetyzacja działań
- 7 Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko
- 8 Podsumowanie działań służących informowaniu społeczeństwa i prowadzeniu konsultacji społecznych
- 9 Monitoring postępów wdrożenia programu
- 10 Podsumowanie i rekomendacje na kolejny cykl planistyczny

Załączniki do projektu aPOWM

Zał. 1 Podsumowanie istniejących działań przyczyniających się do osiągnięcia dobrego stanu środowiska morskiego

Zał. 2 Analiza kosztów-korzyści

Zał. 3 Analiza luk

Zał. 4 Karty Działań

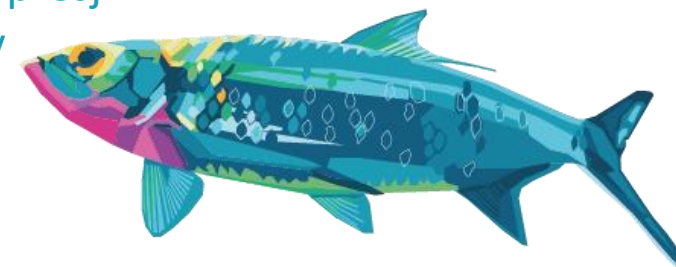

Działy w karcie Cechy

- 1 Aktualny stan / status cechy w wodach Morza Bałtyckiego wraz z wnioskami z analizy luk
- 2 Charakterystyka polskiej strategii dla GES, celów i wskaźników
- 3 Stopień, w jakim udało się osiągnąć cele oraz charakter działań, dzięki którym zostanie osiągnięty GES
- 4 Aktualnie wdrażane, już zaplanowane i proponowane nowe działania niezbędne do osiągnięcia GES
- 5 Jaki wkład będą miały wymienione wyżej działania w osiągnięciu do 2027 r. GES oraz związanych z nim celów środowiskowych? Jakie jest prawdopodobieństwo osiągnięcia GES i czy mają zastosowanie wyjątki, o których w Artykule 14 RDSM?
- 6 Czy któreś z zaproponowanych działań przyczyniają się do rozwoju spójnej sieci Morskich Obszarów Chronionych?
- 7 Luki i inne kwestie problematyczne (czy w obecnym zestawie działań istnieją luki uniemożliwiające osiągnięcie GES i/lub czy istnieje potrzeba modyfikacji istniejących bądź planowanych działań?)
- 8 Informacje dodatkowe

Karty Cech

- Opracowane dla każdej z 11 Cech stanu i presji
- Szczegółowe informacje dotyczące Cechy
- Wykaz dostępnych działań
- Ocena względem GES / celów

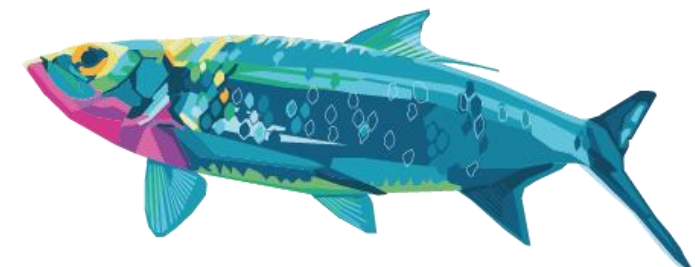

Informacje dostępne w karcie działania

Nazwa	Spodziewane efekty	Termin rozpoczęcia/zakończenia
Kod	Elementy GES	Termin osiągnięcia celu
Typ aktualizacji	Redukcja presji	Monitoring realizacji
Stan wdrażania	Rodzaj działania	Monitoring efektów
Kategoria	Podmiot odpowiedzialny	Koszty początkowe/operacyjne (źródło)
Lokalizacja	Podstawa prawna	Potencjalne źródło finansowania
Istota problemu	Poziom koordynacji	Wyniki analizy kosztów-korzyści
Historia działania	Miejsce wdrażania	
Opis działania	Zasięg oddziaływania	

Karty Działań

- Opracowane dla każdego kontynuowanego z KPOWM działania (22)
- Opracowane dla każdego nowego działania (37)
- Szczegółowe informacje dotyczące Działania
- Tabela z listą działań

Dziękujemy za uwagę

Urszula Sadowska
DHI Polska
usa@dhigroup.com